

## EUROPOS KONVENCIJA DĖL SPRENDIMŲ, SUSIJUSIŲ SU VAIKŲ GLOBA, PRIPAŽINIMO IR VYKDYMO BEI VAIKŲ GLOBOS ATNAUJINIMO

1980 m. gegužės 20 d., Liuksemburgas

Šią Konvenciją pasirašiusios valstybės, Europos Tarybos narės, *pripažindamos*, kad valstybėse, Europos Tarybos narėse, sprendžiant vaiko globos klausimą, svarbiausia – vaiko gerovė; *manydamos*, jog priemonės, kuriomis siekiama platesnio sprendimų, susijusių su vaiko globa, pripažinimo ir vykdymo, padės geriau apsaugoti vaikų gerovę; *manydamos*, kad siekiant šio tikslo yra svarbu pabrėžti, kad tėvų teisė matytis su vaiku yra natūrali globos teisės pasekmė; *atkreipdamos dėmesį* į tai, kad daugėja atvejų, kai vaikai netinkamai išvežami į kitas valstybes, ir kad sunku tinkamai spręsti tokiais atvejais kylančias problemas; *norėdamos* nustatyti tinkamas nuostatas, kurios leistų atnaujinti savavališkai nutrauktą vaikų globą; *įsitikinusias*, kad šioms problemoms spręsti reikia rasti tokias priemones, kurios atitiktų įvairius poreikius ir įvairias aplinkybes; *norėdamos* užmegzti savo įstaigų teisinį bendradarbiavimą,

s u s i t a r è:

### 1 straipsnis

Šioje Konvencijoje:

- a) *vaikas* – tai asmuo, turintis bet kurios valstybės pilietybę, jaunesnis kaip 16 metų, pagal savo nuolatinės gyvenamosios vietos teisę, valstybės, kurios pilietis jis yra, teisę ar valstybės, į kurią kreipiamasi, teisę neturintis teisės spręsti savo gyvenamosios vietos klausimo;
  - b) *įstaiga* – tai teisminė ar administracinė įstaiga;
  - c) *sprendimas dėl globos* – tai įstaigos sprendimas, susijęs su rūpinimusi vaiku, įskaitant teisę spręsti dėl jo gyvenamosios vietos arba dėl teisės su juo matytis;
  - d) *netinkamas išvežimas* – tai vaiko išvežimas per valstybės sieną į kitą valstybę pažeidžiant sprendimą, susijusį su globa, kuris buvo priimtas Susitariančioje Valstybėje ir kuris toje Valstybėje yra vykdytinas;
- sąvoka „netinkamas išvežimas“ taip pat apima:
- i) vaiko negražinimą iš kitos valstybės pasibaigus laikui, suteiktam pasinaudoti matymosi su tuo vaiku teise arba pasibaigus bet kuriam kitam laikinam vaiko buvimui ne toje teritorijoje, kurioje vaikas globojamas;
  - ii) išvežimą, kuris vėliau paskelbiamas neteisėtu pagal 12 straipsnį.

## I DALIS CENTRINĖS ĮSTAIGOS

### 2 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Valstybė paskiria centrinę įstaigą šioje Konvencijoje numatytoms funkcijoms atlikti.
2. Federacinės valstybės ir valstybės, turinčios kelias teisės sistemas, gali paskirti daugiau kaip vieną centrinę įstaigą ir nustatyti jų kompetenciją.
3. Apie visus paskyrimus pagal šį straipsnį pranešama Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui.

### **3 straipsnis**

1. Susitariančiųjų Valstybių centrinės įstaigos bendradarbiauja tarpusavyje ir skatina savo valstybių kompetentingų įstaigų bendradarbiavimą. Jos veikia nedelsdamos.

2. Siekdamas palengvinti šios Konvencijos taikymą, Susitariančiųjų Valstybių centrinės įstaigos:

- a) užtikrina kompetentingų įstaigų prašymų suteikti informaciją, susijusią su teisiniais ar faktiniais nagrinėjamų bylų klausimais, perdavimą;
- b) viena kitos prašymu teikia informaciją apie savo teisės aktus, reglamentuojančius vaikų globos klausimus, ir bet kokius tokių teisės aktų pakeitimus;
- c) nuolat praneša viena kitai apie sunkumus, kylančius taikant šią Konvenciją, ir kiek galima stengiasi pašalinti jos taikymo kliūtis.

### **4 straipsnis**

1. Bet kuris asmuo, kurio atžvilgiu sprendimas, susijęs su vaiko globa, yra priimtas vienoje Susitariančiojoje Valstybėje, norintis, kad šis sprendimas būtų pripažintas arba vykdomas kitoje Susitariančiojoje Valstybėje, prašymą tuo tikslu gali paduoti bet kurios Susitariančiosios Valstybės centrinei įstaigai.

2. Kartu su prašymu pateikiami 13 straipsnyje nurodyti dokumentai.

3. Gavusi prašymą centrinė įstaiga, jei ji nėra valstybės, į kurią kreipiamasi, centrinė įstaiga, nedelsdama siunčia dokumentus tiesiogiai centrinei įstaigai.

4. Gavusi prašymą centrinė įstaiga gali atsisakyti imtis atitinkamų priemonių, kai yra akivaizdu, kad šioje Konvencijoje nustatytos sąlygos neįvykdytos.

5. Gavusi prašymą centrinė įstaiga nedelsdama praneša pareiškėjui apie jo prašymo vykdymo eigą.

### **5 straipsnis**

1. Valstybės, į kurią kreipiamasi, centrinė įstaiga nedelsdama imasi arba pasirūpina, kad būtų imtasi jos nuomone reikiamų priemonių, prirėkus inicijuoja bylos iškėlimą jos kompetentingose įstaigose, siekdama:

- a) nustatyti vaiko buvimo vietą;
- b) išvengti vaiko ar pareiškėjo interesų pažeidimo, ypač taikant reikiamas laikinas priemones;
- c) užtikrinti, kad sprendimas būtų pripažintas arba vykdomas;
- d) užtikrinti, kad vaikas būtų perduotas pareiškėjui, jei yra vykdytinas sprendimas;
- e) pranešti prašančiai įstaigai apie taikytas priemones ir jų rezultatus.

2. Jei valstybės, į kurią kreipiamasi, centrinė įstaiga turi pagrindą manyti, kad vaikas yra kitos Susitariančiosios Valstybės teritorijoje, ji nedelsdama siunčia dokumentus tiesiogiai tos Valstybės centrinei įstaigai.

3. Kiekviena Susitariančioji Valstybė išsipareigoja nereikalauti iš pareiškėjo jokio užmokesčio už tos Valstybės centrinės įstaigos pareiškėjo naudai taikytas priemones pagal šio straipsnio 1 dalį, įskaitant teismo išlaidas ir, jei reikia, išlaidas teisininko pagalbai apmokėti, išskyrus vaiko grąžinimo išlaidas.

4. Jei atsisakoma pripažinti ar vykdyti sprendimą ir jei valstybės, į kurią kreipiamasi, centrinė įstaiga mano, kad ji turėtų patenkinti pareiškėjo prašymą pradėti nagrinėti bylą iš esmės toje valstybėje, ta įstaiga deda visas pastangas, kad pareiškėjui būtų atstovaujama procesiniuose veiksmuose tokiomis pat palankiomis sąlygomis, kaip ir asmeniui, kuris gyvena toje valstybėje ir yra jos pilietis, ir tuo tikslu ji, be kita ko, gali inicijuoti bylos nagrinėjimą savo valstybės kompetentingose įstaigose.

### **6 straipsnis**

1. Laikantis specialių susitarimų, sudarytų tarp suinteresuotų centrinių įstaigų, ir šio straipsnio 3 dalies nuostatų:

a) su valstybės, į kurią kreipiamasi, centrine įstaiga susižinoma tos valstybės oficialiaja kalba ar viena iš jos oficialiųjų kalbų arba pridėdant dokumentų vertimus į tą kalbą;

b) valstybės, į kurią kreipiamasi, centrinė įstaiga vis dėlto priima korespondenciją anglų ar prancūzų kalba arba pridėtus vertimus į vieną iš tų kalbų.

2. Valstybės, į kurią kreipiamasi, centrinės įstaigos korespondencija, įskaitant atsakymus į paklausimus, gali būti parengta tos valstybės oficialiaja kalba arba viena iš jos oficialiųjų kalbų, arba anglų ar prancūzų kalbomis.

3. Susitariančioji Valstybė gali visiškai ar iš dalies netaikyti šio straipsnio 1 dalies b punkto. Kai Susitariančioji Valstybė padaro tokią išlygą, bet kuri kita Susitariančioji Valstybė jai gali taikyti tokią pat išlygą.

## **II DALIS**

### **SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS IR VAIKŲ GLOBOS ATNAUJINIMAS**

#### **7 straipsnis**

Sprendimas, susijęs su globa, priimtas Susitariančiojoje Valstybėje, pripažįstamas ir, jei jis vykdytinas kilmės valstybėje, yra vykdytinas ir visose kitose Susitariančiosiose Valstybėse.

#### **8 straipsnis**

1. Kai vaikas yra netinkamai išvežtas į kitą valstybę, valstybės, į kurią kreipiamasi, centrinė įstaiga pasirūpina, kad nedelsiant būtų imtasi priemonių vaiko globai atnaujinti, jei:

a) tuo metu, kai buvo iškelta byla valstybėje, kurioje buvo priimtas sprendimas, arba tuo metu, kai vaikas buvo netinkamai išvežtas, jei tai įvyko anksčiau, vaikas ir jo tėvai turėjo tik tos valstybės pilietybę, ir vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta buvo toje valstybėje, ir

b) prašymas atnaujinti globą centrinei įstaigai buvo pateiktas per šešis mėnesius nuo netinkamo išvežimo dienos.

2. Jei pagal valstybės, į kurią kreipiamasi, teisę negalima įvykdyti šio straipsnio 1 dalies reikalavimų nesikreipiant į teisminę įstaigą, nė vienas atsisakymo pagrindų, nurodytų šioje Konvencijoje, nebus taikomas teisiniams nagrinėjimams.

3. Kai vaiko globėjo ir kito asmens susitarimas suteikti tam kitam asmeniui teisę matytis su vaiku yra kompetentingos įstaigos oficialiai patvirtintas ir į užsienį išvežtas vaikas iki sutarto laikotarpio pabaigos negražinamas globėjui, vaiko globa atnaujinama pagal šio straipsnio 1 dalies b punktą ir 2 dalį. Tai taikytina ir kompetentingos įstaigos sprendimui, suteikiančiam tokią teisę asmeniui, kuris nėra vaiko globėjas.

#### **9 straipsnis**

1. 8 straipsnyje nenumatytais neteisėto išvežimo atvejais, kai prašymas centrinei įstaigai buvo pateiktas per šešis mėnesius nuo išvežimo dienos, pripažinti ir vykdyti sprendimą galima atsisakyti, tik jei:

a) sprendimas buvo priimtas atsakovui ar jo teisėtam atstovui nedalyvaujant, o bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas, kurio pagrindu buvo iškelta byla, atsakovui nebuvo įteiktas pakankamai laiku, kad jis turėtų laiko pasiruošti gynybai; tačiau tai, kad šis dokumentas nebuvo įteiktas, negali būti pagrindu atsisakyti pripažinti ar vykdyti sprendimą, jei dokumentas nebuvo įteiktas todėl, kad atsakovas slėpė savo buvimo vietą nuo asmens, iškėlusio bylą kilmės valstybėje;

b) sprendimas buvo priimtas atsakovui ar jo teisėtam atstovui nedalyvaujant, o sprendimą priėmusios įstaigos kompetencija nebuvo grindžiama:

i) atsakovo nuolatinė gyvenamąja vieta arba

- ii) vaiko tėvų paskutine bendra nuolatine gyvenamąja vieta, kai bent vienas iš tėvų vis dar nuolat ten gyvena, arba
  - iii) vaiko nuolatine gyvenamąja vieta;
  - c) sprendimas yra nesuderinamas su sprendimu, susijusiu su globa, kuris tapo vykdytinu prieš išvežant vaiką valstybėje, į kurią kreipiamasi, išskyrus tą atvejį, kai vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta vienerius metus prieš išvežant buvo prašančiosios valstybės teritorijoje.
2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos lygiai taip pat taikomos ir tais atvejais, kai centrinei įstaigai prašymas nėra paduotas, jei sprendimą prašoma pripažinti ir vykdyti per šešis mėnesius nuo neteisėto išvežimo.
3. Užsienyje priimtas sprendimas jokiais aplinkybėmis negali būti peržiūrimas iš esmės.

### **10 straipsnis**

1. 8 ir 9 straipsniuose nenumatytais atvejais atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą galima ne tik 9 straipsnyje numatytais pagrindais, bet ir bet kuriuo toliau nurodytu pagrindu:
- a) jei nustatoma, kad sprendimo padariniai yra akivaizdžiai nesuderinami su valstybės, į kurią kreipiamasi, šeimos teisės pagrindiniais principais;
  - b) jei nustatoma, kad, pasikeitus aplinkybėms, pavyzdžiui, praėjus tam tikram laikui, bet neatsižvelgiant vien tik į vaiko gyvenamosios vietos pasikeitimą jį neteisėtai išvežus, pirminio sprendimo padariniai akivaizdžiai nebeatitinka vaiko gerovės;
  - c) jei, keliant bylą kilmės valstybėje:
    - i) vaikas buvo valstybės, į kurią kreipiamasi, pilietis arba nuolat ten gyveno ir su kilmės valstybe tokių ryšių neturėjo;
    - ii) vaikas buvo ir kilmės valstybės, ir valstybės, į kurią kreipiamasi, pilietis ir nuolat gyveno valstybėje, į kurią kreipiamasi;
  - d) jei sprendimas nesuderinamas su sprendimu, priimtu valstybėje, į kurią kreipiamasi, arba joje vykdytinu sprendimu, priimtu trečiojoje valstybėje pagal bylą, pradėtą prieš paduodant prašymą sprendimą pripažinti ar vykdyti, ir jei atsisakymas yra pagrįstas vaiko gerove.
2. Tokiais pat atvejais bylos dėl sprendimo pripažinimo ar vykdymo nagrinėjimą galima atidėti bet kuriuo toliau nurodytu pagrindu:
- a) jei įprasta tvarka yra pradėtas pirminio sprendimo peržiūrėjimas;
  - b) jei byla, susijusi su vaiko globa, pradėta prieš iškeliant bylą kilmės valstybėje, nagrinėjama valstybėje, į kurią kreipiamasi;
  - c) jei kitas sprendimas, susijęs su vaiko globa, yra nagrinėjamas byloje, iškeltoje dėl sprendimo vykdymo, arba bet kurioje kitoje byloje dėl sprendimo pripažinimo.

### **11 straipsnis**

1. Sprendimai dėl teisės matytis su vaiku ir sprendimų, susijusių su globa, nuostatos, kurios reglamentuoja teisę matytis su vaiku, pripažįstami ir vykdomi tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir kiti sprendimai, susiję su globa.
2. Tačiau valstybės, į kurią kreipiamasi, kompetentinga įstaiga gali nustatyti teisės matytis su vaiku įgyvendinimo ir vykdymo sąlygas, pirmiausia atsižvelgdama į šiuo klausimu šalių prisiimtus įsipareigojimus.
3. Kai nėra priimta jokio sprendimo dėl teisės matytis su vaiku arba kai atsisakoma pripažinti ar vykdyti sprendimą, susijusį su globa, valstybės, į kurią kreipiamasi, centrinė įstaiga asmens, teigiančio, kad jis turi teisę matytis su vaiku, prašymu gali kreiptis į savo kompetentingas įstaigas, kad būtų priimtas sprendimas dėl teisės matytis su vaiku.

### **12 straipsnis**

Jei, išvežant vaiką per valstybės sieną į kitą valstybę, Susitariančiojoje Valstybėje nėra vykdytino sprendimo, susijusio su jo globa, šios Konvencijos nuostatos taikomos bet kuriam

Susitariančiojoje Valstybėje suinteresuoto asmens prašymu vėliau priimtam sprendimui, susijusiam su to vaiko globa ir nustatančiam, kad išvežimas yra neteisėtas.

### **III DALIS PROCEDŪRA**

#### **13 straipsnis**

1. Prie prašymo pripažinti ar vykdyti kitoje Susitariančiojoje Valstybėje sprendimą, susijusį su globa, pridedama:

a) dokumentas, įgaliojantis valstybės, į kurią kreipiamasi, centrinę įstaigą veikti pareiškėjo vardu arba tam tikslui paskirti kitą atstovą;

b) sprendimo kopija, atitinkanti būtinas autentiškumo sąlygas;

c) tais atvejais, kai sprendimas buvo priimtas atsakovui ar jo teisėtam atstovui nedalyvaujant – dokumentas, įrodantis, kad bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas, atsakovui buvo įteiktas tinkamai;

d) jei reikia, bet koks dokumentas, įrodantis, kad pagal kilmės valstybės teisę sprendimas yra vykdytinas;

e) jei įmanoma, pareiškimas, nurodantis vaiko buvimo ar galimą buvimo vietą valstybėje, į kurią kreipiamasi;

f) pasiūlymai, kaip turėtų būti atnaujinta vaiko globa.

2. Jei reikia, prie pirmiau nurodytų dokumentų pridedamas vertimas pagal 6 straipsnio nuostatas.

#### **14 straipsnis**

Kiekviena Susitariančioji Valstybė taiko paprastą ir neatidėliotiną sprendimų, susijusių su vaiko globa, pripažinimo ir vykdymo procedūrą. Tuo tikslu ji užtikrina, kad prašančiajam vykdyti sprendimą pakaktų paduoti paprastą pareiškimą.

#### **15 straipsnis**

1. Prieš priimdama sprendimą pagal 10 straipsnio 1 dalies b punktą, valstybės, į kurią kreipiamasi, atitinkama įstaiga:

a) sužino vaiko nuomonę, nebent tai būtų neįmanoma dėl vaiko amžiaus ir dėl sugebėjimo suvokti; ir

b) gali prašyti, kad būtų atlikti visi reikiami tyrimai.

2. Bet kurioje Susitariančiojoje Valstybėje atliekamų tyrimų išlaidas atlygina tos valstybės, kurioje tokie tyrimai atliekami, įstaigos.

3. Prašymai atlikti tyrimus ir tų tyrimų rezultatai gali būti siunčiami suinteresuotai įstaigai per centrinę įstaigą.

#### **16 straipsnis**

Taikant šią Konvenciją negali būti reikalaujama jokio legalizavimo ar panašaus formalumo.

### **IV DALIS IŠLYGOS**

#### **17 straipsnis**

1. Susitariančioji Valstybė gali padaryti išlygą, kad tais atvejais, kurie numatyti 8 ir 9 straipsniuose arba viename iš jų, galima atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimus, susijusius su globa, remiantis tokiais 10 straipsnyje numatytais pagrindais, kurie nurodomi toje išlygoje.

2. Sprendimus, priimtus Susitariančiojoje Valstybėje, kuri yra padariusi šio straipsnio 1 dalyje numatytą išlygą, galima atsisakyti pripažinti ir vykdyti bet kurioje kitoje Susitariančiojoje Valstybėje remiantis bet kuriuo papildomu toje išlygoje minimu pagrindu.

### **18 straipsnis**

Susitariančioji Valstybė gali padaryti išlygą, kad ji neįsipareigos pagal 12 straipsnio nuostatas. Šios Konvencijos nuostatos netaikomos 12 straipsnyje nurodytiems sprendimams, kurie yra priimti Susitariančiojoje Valstybėje, padariusioje tokią išlygą.

## **V DALIS KITI DOKUMENTAI**

### **19 straipsnis**

Siekiant, kad sprendimas būtų pripažintas arba vykdomas, ši Konvencija netrukdo remtis kitais tarptautiniais dokumentais, galiojančiais tarp kilmės valstybės ir valstybės, į kurią kreipiamasi, arba kitais valstybės, į kurią kreipiamasi, įstatymais, kurie nėra grindžiami tarptautiniu susitarimu.

### **20 straipsnis**

1. Ši Konvencija nekeičia jokių Susitariančiosios Valstybės įsipareigojimų, kuriuos ji gali būti prisiėmusi šios Konvencijos nepasirašiusiai trečiajai valstybei, pagal tarptautinį dokumentą šios Konvencijos reglamentuojamais klausimais.

2. Kai dvi ar daugiau Susitariančiųjų Valstybių priėmė bendrus vaikų globos įstatymus arba sukūrė specialią sprendimų pripažinimo ir vykdymo sistemą šioje srityje ar ketina tai daryti ateityje, jos, užuot taikiusios šią Konvenciją ar kurią nors jos dalį, gali viena kitai taikyti tuos įstatymus arba tą sistemą. Valstybė, norinti pasinaudoti šia nuostata, savo sprendimą praneša Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui. Jam turi būti pranešama ir vėliau padarius bet koki to sprendimo pakeitimą arba jį atšaukus.

## **VI DALIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

### **21 straipsnis**

Šią Konvenciją gali pasirašyti Europos Tarybos valstybės narės. Ji turi būti ratifikuota, priimta arba patvirtinta. Ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui.

### **22 straipsnis**

1. Ši Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai trys Europos Tarybos valstybės narės pareiškia sutikimą įsipareigoti pagal Konvencijos 21 straipsnio nuostatas.

2. Visoms kitoms valstybėms narėms, kurios vėliau pareiškia sutikimą įsipareigoti pagal Konvenciją, Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai buvo deponuoti jos ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai.

### **23 straipsnis**

1. Įsigaliojus šiai Konvencijai, Europos Tarybos ministrų komitetas Statuto 20 straipsnio dalyje numatytos daugumos sprendimu ir vienbalsiu Susitariančiųjų Valstybių atstovų, turinčių teisę posėdžiauti komitete, sprendimu gali pakviesti prisijungti prie šios Konvencijos bet kurią valstybę, kuri nėra Europos Tarybos narė.

2. Prisijungiančiai prie Konvencijos valstybei Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai prisijungimo dokumentai buvo deponuoti Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui.

#### **24 straipsnis**

1. Kiekviena valstybė, pasirašydama šią Konvenciją arba deponuodama jos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus, gali nurodyti teritoriją ar teritorijas, kurioms bus taikoma ši Konvencija.

2. Kiekviena valstybė bet kada vėliau pareiškimu Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui gali išplėsti šios Konvencijos taikymą bet kuriai kitai tame pareiškime nurodytai teritorijai. Tai teritorijai Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pareiškimą.

3. Bet kokį pagal pirmiau pateiktas dvi šio straipsnio dalis padarytą pareiškimą galima atšaukti bet kuriai tame pareiškime nurodytai teritorijai apie tai pranešant Generaliniam Sekretoriui. Atšaukimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus šešioms mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

#### **25 straipsnis**

1. Valstybė, turinti du ar daugiau teritorinių vienetų, kuriuose vaikų globos ir sprendimų, susijusių su globa, pripažinimo bei vykdymo klausimams taikomos skirtingos teisės sistemos, pasirašydama šią Konvenciją arba deponuodama ratifikavimo, pripažinimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus, gali pareikšti, kad ši Konvencija galioja visiems, vienam arba keletui jos teritorinių vienetų.

2. Tokia valstybė bet kada vėliau pareiškimu Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui gali išplėsti šios Konvencijos taikymą bet kuriam kitam tame pareiškime nurodytam teritoriniam vienetui. Tam teritoriniam vienetui Konvencija įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pareiškimą.

3. Bet kokį pagal pirmiau pateiktas dvi šio straipsnio dalis padarytą pareiškimą galima atšaukti bet kuriam tame pareiškime nurodytam teritoriniam vienetui apie tai pranešant Generaliniam Sekretoriui. Atšaukimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus šešioms mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

#### **26 straipsnis**

1. Kai valstybė turi dvi ar daugiau globos klausimais teritoriniu pagrindu taikomų teisės sistemų:

a) nuoroda į asmens gyvenamosios vietos teisę ar asmens pilietybės teisę suprantama kaip nuoroda į teisės sistemą, nustatytą toje valstybėje galiojančių taisyklių, arba, jei tokių taisyklių nėra, į teisės sistemą, su kuria atitinkamas asmuo yra labiausiai susijęs;

b) nuoroda į kilmės valstybę arba valstybę, į kurią kreipiamasi, suprantama kaip nuoroda, pagal konkrečias aplinkybes, į teritorinį vienetą, kuriame prašoma pripažinti ar vykdyti sprendimą arba atnaujinti globą.

2. Šio straipsnio 1 dalies a punktas *mutatis mutandis* taip pat taikomas valstybėms, kurios globos klausimais turi dvi ar keletą asmeniui taikomų teisės sistemų.

#### **27 straipsnis**

1. Kiekviena valstybė, pasirašydama šią Konvenciją arba deponuodama ratifikavimo, pripažinimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus, gali pareikšti, kad ji pasinaudoja teise padaryti vieną ar kelias išlygas, numatytas šios Konvencijos 6 straipsnio 3 dalyje bei 17 ir 18 straipsniuose. Jokių kitų išlygų negali būti daroma.

2. Susitariančioji Valstybė, padariusi išlygą pagal ankstesniąją šio straipsnio dalį, gali ją visiškai arba iš dalies atšaukti pranešdama apie tai Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui. Atšaukimas įsigalioja tą dieną, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

### **28 straipsnis**

Pasibaigus trejų metų laikotarpiui nuo šios Konvencijos įsigaliojimo dienos, taip pat bet kada vėliau savo iniciatyva Europos Tarybos Generalinis Sekretorius pakviečia Susitariančiųjų Valstybių paskirtų centrinių įstaigų atstovus susirinkti aptarti, kaip veikia ši Konvencija ir palengvinti jos taikymą. Bet kurios Europos Tarybos valstybės narės, kuri nėra šios Konvencijos šalis, atstovas gali dalyvauti stebėtojo teisėmis. Parengiamos tokių susitikimų darbo ataskaitos ir siunčiamos Europos Tarybos Ministrų komitetui susipažinti.

### **29 straipsnis**

1. Bet kuri šios Konvencijos Šalis gali bet kuriuo metu denonsuoti šią Konvenciją, pranešdama apie tai Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui.

2. Toks denonsavimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną praėjus šešiams mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

### **30 straipsnis**

Europos Tarybos Generalinis Sekretorius Tarybos valstybėms narėms ir visoms prie šios Konvencijos prisijungusioms valstybėms praneša:

- a) apie kiekvieną šios Konvencijos pasirašymą;
- b) apie visų ratifikavimo, pripažinimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentų deponavimą;
- c) kiekvieną šios Konvencijos įsigaliojimo pagal 22, 23, 24 ir 25 straipsnius datą;
- d) apie bet kurią kitą su šia Konvencija susijusį dokumentą, pranešimą ar bet kurią kitą informaciją.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti įgaliotieji asmenys pasirašė šią Konvenciją.

Priimta 1980 m. gegužės 20 d. Liuksemburge anglų ir prancūzų kalbomis. Abu tekstai yra autentiški ir vienu egzemplioriumi deponuojami Europos Tarybos archyvuose. Europos Tarybos Generalinis Sekretorius patvirtintas kopijas nusiunčia kiekvienai Europos Tarybos valstybei narei ir visoms valstybėms, pakviestoms prisijungti prie šios Konvencijos.

---